

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, 21 Aprilie v.

Dumineca Tomei! — De un șir de ani încôce tot Românul de legea ortodocșă din Ardeal și Ungaria, când aude pomeninduse „*Dumineca Tomei*“, se gîndesce la unul dintre cele mai temeinice și trainice aședăminte din organismul bisericei noastre — la Sinod — și și aduce aminte tot-deodată de acel duh măreț, pe care ne-am datat a-l privi de urdătorul cel de căpetenie al acelu organism, — de marale nostru Andreiu.

Lăudăm temelia trainică a aședămîntului sinodal, ba mergînd mai departe, prețuim sinodul, în virtutea legii noastre bisericesci, pentru siguranța funcțiunei sale mai pre sus de orice alt aședămînt al constituțiunei noastre bisericesci, întru cât e adevăc vorba de administrațiunea esternă a bisericei prin fiii ei.

Respicînd aceste cuvinte vedem pe unul și pe altul clătînd din cap: dar *Congresul*?! Espresiunea, simbolul unității tuturor Românilor de legea ortodocșă din Ardeal și Ungaria, congresul nu este el ôre mai pre sus de tôte aședămintele constituționale ale bisericei noastre? nu este el ôre chiar corôna organismului constituțional?! Așa este — și, durere, nu este așa. Căci... „pentru turburările (Săcuilor!) din patrie, înaltul regim n'a putut încuviința adunarea *Congresului* (Românilor!) în anul acesta...“ Dar la an, fi-va Congres? Puté-se-va el întruni preste 2, 3 ani, cu îngăduiala înaltei stăpîniri? Cine-o pôte scîi acésta?!
„În tot anul la *Dumineca Tomei* se adună *Sinodul*...“ Avem Sinod în anul acesta? Avem, avem sigur! Și siguranța acésta este așa de mare, încât unii membrii din afară ai Sinodului arhidiecezan ne-au incredintat că, ei ar fi venit la Sibiu, la Sinod — la *Dumineca Tomei!* — chiar și dacă, lucru de necređut, nu s'ar fi împlinit forma conchemărei Sinodului. Astfel este întipărită în sufletul Ro-

mânului ortodocs din acésta patrie temeinicia aședămîntului sinodal!

Ce vor să ăica față de realitatea acestei stări de lucruri tôte idealurile frumôse, tôte considerările, ce și cum ar trebui să fie?! Sînt între noi unii, cari voiesc a slăbi puterea sinodului, și a da cât s'ar puté mai multă imputernicire Congresului, care se întrunesc tot la trei ani odată — dacă *îngăduesce* înaltul regim. Auđi apoi nisce declamațiuni neputincioșe, în care „naționalismul“ re-sună cu deosebire, luându-se de altmîntrelea adese, fôrte adese ori numele „nației“ în deșert. Acești ômeni pare că numai învață chiar nimica. În loc de a se folosi de aședămintele reale, așa precum se află ele în legile bisericei noastre greco-orientale din Ardeal și Ungaria; în loc de a urma în viața publică pe temeii factorilor dați în realitate; în loc de a întrebuința tôte mijlôcele **posibile** spre ajungerea scopurilor noastre bisericesci și naționali... , acei ideologi, fie sinceri, fie fățarnici, ar voi să perdem cu perorațiunile lor pline de vorbe late, și ceea ce — char Domnului! — mai ținem încă în mână sigură.

Nu, noi nu vom asculta de nici „o voce serioșe (?)“ care vorbesce „*căi verđi pe păreși*“. Noi ne vom pune tôte silințele, de a urma în tôte afa-cerile noastre publice în spiritul acelu neuitat arhipăstoriu care în întréga viața sa publică a luat realitatea așa precum este, și socotind fôrte rece cu factorii dați, s'a nisuit, însă din tôte puterile, a pune la cale și a îndeplini aceea, ce întru adevăr s'a putut. În acésta înțeleptă mărginire zace mărima caracterului public. Omul nu este în stare a croi după placulu său raporturile publice: numai în *acomodarea cea mai potrivită* la raporturile date se manifestă puterea duhului omenesc. Acest adevăr mintea pētrunđetôre a Marelui nostru Andreiu l'a cuprins pe deplin, și de aceea a și secerat atâte rezultate frumôse.

Să ne ținem și noi de realitate. Să ne folosim cât se pôte de aședămintele nôstre bisericesci, cari sînt întemeiate pe lege sancționată. Putem fi siguri apoi că, întrebuințînd tôte mijlôcele ce stau în puterea noastră, vom puté ajunge mai târđiu și sub împregiurări mai favorabile și la scopuri, de sine pôte fôrte frumôse, dar acum încă nerealisabile.

Așa dar: la *Dumineca Tomei* va fi Sinod ca și în tot anul!

Revista politică.

Au avut drept pesimiștii: în ultima ședință a ambelor ministerii, sub presiunea Majestății Sale, transacțiunea între cele două părți ale monarhiei nu s'a sēvērșit; dar' — e pe calea cea mai bună a deveni în curînd fapt, precum susțin foile oficiôse de dincôce și de dincolo de Laita. Se înțelege, fără o prelungire a provisorului, de astă-dată probabil „pe timp nedeterminat“, nu se va puté „finalisa“ *pactul dualistic*. Pe de altă parte ministrul Tisza va trebui să grăbescă cu perfecționarea transacțiunei, căci îl așteptă în ultimul period al ședințelor dietei actuale o opoziție înversunată, la care vor lua parte conservatorii cu Apponyi în frunte, apoi deakșiții vechi conduși de Kerkápolyi, Szilágyi, și în sfērșit cei din stînga. Toți aceștia se silesc din rășputeri a trăgăna, ba a face chiar imposibil îndeplinirea pactului dualistic din partea regimului actual.

Pecînd astfel situațiunea în intrul monarhiei nu dovedesce aprôpe nici presemne de clarificare, scirile despre *ocuparea Bosniei* de trupe austriace, și încă în restimpul următôrelor două săptămâni, se înmulțesc și se susțin cu multă statornicie. Unii voiesc a cunôscé deja numele comisariilor, ce se vor trimite ca șefi ai administrațiunei civile în țêrile, care au să fie ocupate. După „N. W. Tagblatt“ Anglia ar fi sfătuit pe înalta Pôrtă, a nu se opune cu forța eventua-

lei ocupațiunei a Bosniei și Erțegovinei prin trupe austriace, ci a se mulțami cu un simplu protest.

Dacă are să urmeze în curînd ocupațiunea Bosniei și a Erțegovinei de către Austria, mai pôte fi tras la îndoială. La tôte întîmplarea însă ocupațiunea se va sēvērși mai curêud sau mai târđiu. Puțină divergență a părerilor s'au ivit în timpul din urmă asupra punctului acésta.

Făță de scirea mai nouă însă, care o comunică „N. fr. Pr.“, după care în *Transilvania* se va concentra un corp de armată cu menițiunea, a desarma eventual armata română, dacă cumva acésta ar fi să trecă pe teritoriul nostru, față de acésta faimă noi trebuie să mărturisim scepticismul nostru. Nu ne pôte în privința acésta schimba îndoiala nici cele ce scrie „Nemzeti Hirlap“ într'un articol conducătoriu al seu din 1 Maiu n. despre mobilisarea în Transilvania. „Mobilisarea în Transilvania este necondiționata cerință a situațiunei, precum trebuie să recunôscă și cel mai aprig apostol al păcii, dacă nu voiesc cum-va, ca deodată cu armata română împrăștiată să fugă și trupele rusesci urmărînd Români pe teritoriul nostru.“ Până va veni la eventualitatea acésta, „N. Hirl.“ și cei de pănura lui, vor mai avé timp îndestul, pentru a mai slăbi din zelul rēșboinic.

Este adevărat: „Pol. Corr.“ dto 1 Maiu scrie: „Guvernul român a constat, că de present se află 56,000 Ruși în *România*, și că ar avé să mai vină încă mai mulți.“ Și acésta se anunță, că generalul Totleben, care a primit comanda în locul marelui duce Nicolae n'ar fi putut efectui retragearea Englezilor din marea Marmara deodată cu depărtarea Rușilor din apropierea Constantinopolei. Însă tocmai o telegramă, ce ne vine astăzi, ne face să credem că, la urma urmelor Rusia va cede Angliei, și astfel încurcăturile tot se vor puté aplana. Étă

FOIȚA.

Cerșitôrea de pe Pont des Arts.

(Traducere din W. Hauff: *Novela*).

(Urmare).

XXVI.

În dimineța următôre Frôben trecu încă odată în gîndul său întemplerile de asară și stătea nehotărît, să nu părăsescă mai bine și cât mai în grabă locul, în care petrecînd timp mai îndelungat ar puté să întîmpine mai adese astfel de scene, când se deschise ușa și baronul intră umilit și rușinat la dēnsul. „Asară n'ai venit la cină, ađi încă nu te-ai arētat nicăiri“ începù el, apropiindu-se, „ești supărat pe mine; dar fi cuminte și mi iartă! Să veđi — mie mi-a umblat eri cam ciudat; beusēm preste đî prea mult vin, mă inferbēntasem și — Tu mi cunosci slăbiciunea — atunci nu mă pot reține de a nu necăji pre ômeni. Pedēpsa mi e destul de mare că, điau începută atât de bine să sfērși atât

de urît, și că casa mea în decurs de vr'o patru săptămâni va fi în gura ômenilor. Nu mă mai amări acum și Tu și mai mult, ci vino să ne împăcăm!“

„Lasă mai bine tôte trēba în mila Domnului“, rēspunse Frôben întunecat, întîndēdu-i mîna; „eu nu iubesc a vorbi multe despre astfel de lucruri; însă mîne voiu să plec, să mă duc de aici; nu mai rēmân în acest loc, nici măcar o đî.“

„Nu fi nebun!“ đise înspăimēntat Faldner, care nu se așteptase la așa ceva. „A pleca îndată pentru o astfel de scenă, cine a mai vēdùt! Totdeuna țî-am spus că, tu ești cam prea iute. Ba nu, din acésta nu s'alege nimic; și apoi nu mi-ai făgăduit a aștepta, pănă vor sosi epistolele dela Don Pedro din W? Nu, nu se pôte să și pleci de aici, așa de curênd; apoi de societate, chiar n'ai să te rușinezi; toți, cu deosebire damele, țî dau Ție cu de-sēvērșire dreptul și-mi spuseră că, eu sînt de vină la tôte.“

„Cum se află soția Ta?“ întrebă

Frôben, pentru a sē da din calea acelor amintiri.

„E érăși pe deplin bine, a fost numai așa, puțină spaimă, căci se temea că, ne vom apuca serios de cap; ea Te așteptă cu gustarea; vină dar cu mine în jos, înțelegeți și fi cuminte! Eu trebuie să ies pănă la móră, căci ađi începe să lucre. Fi-vei érăși ca mai nainte?“

„Voiu fi, voiu fi!“ đise tinerul necăjicos. „Dă-mi odată pace cu tôte istoria acésta!“ El urmă baronului, cu nisce simțeminte, pre cari însuși nu și le putea esplica pe deplin: ér baronul, înveselit pentru împăcarea cea grabnică cu prietenul seu i fugi iute înainte, spuse soției sale rezultatul, și apoi părăsi castelul, pentru a pune móră la lucru.

Să se fie schimbat ađi dintr'odată tôte cu totul, sau s'a schimbat numai el însuși? Fața Iosefei, întréga ei înfățișare i părea lui Frôben schimbată, când intră la dēnsa. O duioșie linișcită, o jele adēncă părea a se fi pogorit pe fața ei, cu tôte aceste surisuri era atât de drăgălaș, atât de priete-

nos, când l bineventă. Rēul de eri ea l atribui încordărei prea mari și pe cât se putea încungiura a vorbi de acea întempleră. Frôben însă, care punea un preț deosebit pe opiniunea bună a prietenei sale, nu putea suferi că, ea într'adins părea a încungiura a face amintire de istoria sa. „Nu, dōmna mea,“ đise el, „nu-mi vei scăpa atât de ușor! Pe judecata celorlalți despre mine nu puiu nici un preț; ce-mi pasă, dacă astfel de ômeni de tôte đilele mă mēsură cu mēsură lor trivială! M'ar supēra însă în adēncul sufletului, dacă și D-Ta ai judeca reu despre mine, dacă și D-Ta ai da loc la gîndiri, cari m'ar înjosi în ochii D-Tale, dacă și D-Ta te-ai îndoi despre adevērul acelei istorii, pre care recunosc că, n'ar fi trebuit să o spun înaintea unui astfel de public. O, te conjur, spune-mi apriat, ce gîndesci de mine și de acea istorie!“

Ea sē uită lung la dēnsul; frumosul ei ochiu sē umplù de lacrimi; ea l strinse de mână. „O Frôben, ce gîndesc eu despre acest lucru“ đise ea. „Lumea întregă chiar de s'ar îndoi

cum sună depeșa amintită dto 2 Mai n.: „Cabinetul din Petropole a luat din nou inițiativa pentru introducerea pertractărilor cu cabinetul de London în cestiunea congresului, pertractări ce se vor întemeia pe concesiuni mai însemnate ca cele ce s'au făcut din partea Rusiei până acum.

„Polit. Corr.“ află, că, după ce Anglia a declarat a se întrepune pentru Grecia, este probabilă pacificarea insurecțiunii din Tesalia; din contra scirile din Creta sunt foarte resbioase.

Populațiunea din districtul Vilaetului Scutari-Albaniei s'a adresat către puteri cu un protest în contra anecșării la Muntenegru.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Bocșa montană (Carasi) 1878. (Scolastic). În Dumineca florilor noastre, adevă în 9 Aprilie a. c. fiindu-se în comuna noastră confesională gr. or. Bocșa montană. sinod parochial, spre pertractarea și deliberea mai multor cauze ponderose promovătoare de interesele vitale ale bisericii și școlii noastre confesionale gr. or., acest sinod parochial destul de bine cercetat atât de respectabila inteligență cât și de credincioșii noștri parochiani, au decurs în cea mai frumoasă ordine și linisce, deliberându-se mai multe obiecte ponderose și mult salutare pentru promovarea culturale cu deosebire a școlii noastre confesionale, între cari, ca cea mai eminentă, trebuie să înregistrăm pe următoarea:

Încă pe la anul 1875. cu o ocaziune binevenită mai mulți indiviți iubitori de creștere bună și frumoasă, din îndemnul spriginii școlii noastre gr. or. din Bocșa montană au propus adunarea ajutoarelor banale, ca oferte benevole pe calea colecțiunii, în favorul și cu scopul eschisiv de a înmulți și mări fondul școlii amintit, deja creat și existând, și cu efectuarea colecțiunii proiectate și începute, s'a încredințat iubitorul de progresul creșterii și culturai Speptabilul Domn Stefan Antonescu, deputat dietal.

Acest demn bărbat voind a satisface încredințării primite și începând colecțiunea cestionată spre scopul mai sus amintit, prin o hârtie a sa dto 820. Aprilie a. c. îndreptată către sinod (dinpreună cu colecta și un libel dela casa de păstrare, arată că a adunat în subscrieri colecționale o sumă de 733 fl. din care sau și încasat numai prin năsuința neobosită a sus numitului demn bărbat 687 fl. 81 cr. care sumă încasată în modul încasării în mai multe rate, au și depus'o în casa de păstrare din Bocșa montană spre fructificare.

Din numitul libel se vede, că pe lângă

această sumă s'au mai depus în casa de păstrare interesele capitalizate după acest capital, dividendele dela institutul Albina după două acțiuni ale fundațiunii școlare pe anii 1875. 1876, dividendă acțiunii dela casa de păstrare din Bocșa montană pe a. 1878., un legat testamental dela repausatul Petru Neda, o sumă de 27 fl. ca venit dela o petrecere ținută în a. c. în favoarea fundațiunii școlare care laolaltă fac, 843 fl. 88 cr. lângă care adăugându-se și suma subscrisă, dar neîncasată de 45 fl. 19 cr. face laolaltă 889 fl. 07 cr.

Acastă faptă nobilă și salutară precum și mult laudabilă, sinodul parochial luând'o la plăcută și îmbrucătoare cunoștință după făcutele dispozițiuni pentru mai departe manipulare și ținerea în evidență a fondului amintit conform statutului organic, între urări „să trăească,” a decis sub Nrul prot. 5, că atât prea demnului colectante, cât și tuturor binevoitorilor contribuitori, să li se exprime profunda și călduroasă mulțămintă a sinodului pe calea diuistică în colonele prețuitei foi „Telegraful român,” și cu deosebire domnului colectante precum și Prea Sanțților Sale Domnilor Episcopi Ioan Popasu și Ioan Metian, cari din iubirea către progresul în cultura poporului nostru au contribuit sume mai notavere binevoind a lua întreprinderea desamintită sub grațioasă lor spriginire.

Deci dară subsemnatul presidiu al sinodului parochial gr. or. din Bocșa montană, cu provocare la decisiunea sinodală dto 9 Aprilie v. a. Nr. 5, cu bucurie grăbesce a și împlini plăcuta datorință de a exprima la acest loc mulțămintă publică călduroasă și profundă în numele întreg sinodului, mai înainte prea demnului nostru parochian și colectante, Speptabilului Domn Stefan Antonescu pentru sporirea și înmulțirea fundațiunii școlii noastre, care astăzi pe lângă suma sus amintită mai are în acțiuni și numerarii 299 fl. 14 cr. adunate tot prin interesarea și îngrijirea acestui demn bărbat încă pe la a. 1871, preste tot 1188 fl. 21 cr. pentru care faptă demnă de laudă rugăm providința să'i lungescă firul vieții și să'i dăruescă sănătate și putere ca așa opera începută cu așa rezultat fructuos, să o pôtă continua și termina spre binele, folosul, și înaintarea culturai poporului din comuna noastră bisericească gr. or. care totdeauna va sci să'i împletescă cununii de mulțămiri din flori nevesceșite de recunoștință perpetuă rugând providința să'l trăească la mulți ani fericiți. — De asemenea cu plăcere exprimăm profunda și călduroasă mulțămintă eminentminte Ilustrităților Sale Prea Sanțților Domni Episcopi și capi ai bisericii noastre din diecesa Caransebeșului și Aradului precum și tuturor Prea On. Domni contribuitori pentru contribuiriile maritimose spendate spre scopul sus atins oftându-le dela bunul creatore vieță îndelungată și fericită și rogându-i

ferbinte, a spriginii și mai departe nobila întreprindere întru interesul culturai poporului nostru și susținerea școlii noastre gr. or. Și acumă D. redactor — rugându-ne cu stima cuviincioasă a publica aci alăturată colecta în prețuita foia „Telegraful român” spre liniscirea contribuitorilor și imitarea și a altor prea stimați Domni contribuitori, suntem.

Dat ca mai sus.

Zaharia Botosiu m. p.,
paroch ca președintele sinodului.

Ioane Marcu
învățătoriu, ca notariu sinodal.

Din Senatul României.

(Urmare.)

Pășind mai înainte în esaminarea tractatului de San-Stefano, vedem că articolul 8 stabilește o servitudine de dreptul ginților, din cele mai periculoase și din cele mai odiöse pentru ori-ce țară, ocupațiunea țerei de o armată străină.

În articolul 8 se dice: „că se va forma pentru Bulgaria o miliție indigenă pentru a menține ordinea, securitatea și liniscea” se stipulează „că Rusia va ocupa Bulgaria cu 20 mii ómeni” și că această ocupațiune va dura până la „formarea complectă” a acelei miliții indigene și până ce va fi asigurată ordinea, securitatea și libertatea”. Se adaugă că se crede că aceste se vor realiza în timp de doi ani. Până atunci însă Rusia și rezervă dreptul „ca trupele de ocupațiune rusesci să și conserve comunicațiunea cu Rusia prin România,” unde „va pute organiza în timpul ocupațiunii și depozitele necesare.”

Rusia nu se împedică a declara chiar, prin acest articol, că România va fi supusă în timp de doi ani, ca și Bulgaria unei ocupațiuni. Rusia a încheiat cu noi o convențiune militară limitată pe timpul resbelului rusoturc. Ori cine se pôte convinge despre această, cetind textul convențiunii dintre Rusia și România, cu date de 4 Aprilie. Se dice acolo în preambulul că: „pentru cazul când dezvoltarea afacerilor politice în Orient ar obliga pe Rusia a direge armatele sale în contra Turciei uropene, să hotărască a încheia o convențiune specială, relativă la trecerea trupelor prin România.” Iar în art. 1 se stipulează, că: „guvernul român asigură armatelor rusesci, care se duc în Turcia, libera trecere prin teritoriul român.”

După principiile dreptului ginților, îndată ce un Stat nu acórdă unui alt Stat în mod espres un drept óre care, acordarea acestui drept nu se pôte sub-înțelege. Acest tractat a fost făcut pentru trecerea rușilor prin țera noastră pentru a face resbel cu Tur-

cia, nu se stipulează că după sfârșitul resbelului-rușii tot pe la noi au a se întorce, prin urmare se hotărască în mod clar și lămurit că numai pentru timpul resbelului și numai pentru acel timp, pôte dura această convențiune militară, și îndată ce resbelul este finit și pacea restabilită, rușii trebuie să evacueze România de trupele ce se află în țera noastră, iar trupele aflătoare în Turcia nu au de cât să se întorne în Rusia prin alte locuri.

Acastă este cu atât mai învedere-rat, cu cât ne repunem în pozițiunea de acum un an, reamintindu ne, de ce Rusia a insistat să facă o convențiune militară cu noi? A insistat pentru că dicea: nu am alt loc pe unde să atac pe Turcia de cât prin țera vóstră; Marea este închisă, fiindcă n'am flotă în Marea Négră, și fiindcă nu pot îndroduce o flotă în Marea Négră, din cauză că strémtoarele sunt închise, iar flota Turciei este mare și me pôte opri de a debarca la Varna la Burgas și în alte porturi. La acestea adăugea: trebuie să trecem prin țera vóstră, și nevoind se calc peste o țera creștină, fără voia ei, acum la începutul resbelului, propun o convențiune, prin care să mi acordați trecerea.

Astăzi însă, când trupele rusesci sunt dincolo de Balcani, astăzi când toate porturile. Mării-Negre sunt deschise rușilor, atât pentru navele de resbel cât și pentru cele comerciale, Rusia pôte foarte bine fără a trece prin țera noastră să și imbarce soldații și să'i reintorne în Rusia.

Așa dar nu este nici un interes practic din punctul de vedere al transportării armatelor de a face ca ele să trecă numai de cât prin România.

Tot interesul, e numai un interes politic.

Așa dar tractatul din 4 Aprilie, încheiat pe un termen limitat până la pace, aceia fiind semnată între Rusia și Turcia la San-Stefano, -Rușii nu au de cât să se îmbrace în porturile Mării-Negre care aparțin Bulgariei sau Turciei și să se întorcă în țera lor, ier nu pot să și ia un drep de a rămâne la noi în țera în timp de doi ani, înființând prin această o adevărată ocupațiune a țerei.

Rusia scie, că noi nu vom concede a fi ocupați de trupele sale. Nerecunoscându-ne independența ea stipulează cu Turcia această ocupațiune.

Iată cum s'au schimbat rolurile, dacă Rusia ne recunosea pe noi ca Stat independent, venia și ne întreba: vreți d-vóstră să ne concedați dreptul de a ne reintorce în Rusia pe la voi? și atunci ar fi vădut dacă vrem sau nu; iată aplicarea art. 5.

Unii dic: dar este numai o trecere pentru un timp limitat; noi însă,

de adevărul istoriei, eu totuși ași fi sigură că, ai vorbit adevărul! O, D-Ta nu scii, cât Te cunosc eu de bine!”

El se înroși de bucurie și i sărută mâna. „Cât ești de bună, că, nu me judeci reu! Și să me crești, tóte, le-am spus întocmai precum s'au întemplat.”

„Și această copilă”, urmă ea, „abună samă e aceeași, despre care mi povestiși mai pe urmă? Nu-ți aduci aminte că, vorbind de Victor și de Clotilda, mi mărturiseai că iubesci fără nădejde? Este ea aceeași?”

„Ea e”, respuse el trist; „D-Ta abună samă nu vei ride de mine pentru această nebulie; D-Ta ai o inimă prea simțitoare pentru a afla aici un lucru de ris. Știu tot ce s'ar putea dice împotriva; înfruntat' am eu însumi pre mine destule ori, dicându-mi nebun, fantast, care vénéză după umbre; căci eu nici nu știu, dacă ea me iubește.”

„Te iubesc!” dise Josefa fără să vrea; și înroșind pentru cuvintele rostite, aduse: „Ea trebuie să te iubescă. Crești D-Ta că, atâta bunătate de ini-

mă, nu va face nici o impresiune asupra inimei unei copile de șeptespre-zece ani? Și în tóte vorbele ei, cari ni-le ai împărțășit, dacă nu me înșel cu desevășire, zace un însemnat grad de iubire.”

Tinerul asculta cu ecstas la cuvintele ei. O de câte ori mi am dis-o și eu când eram cu totul nemângâiat, și căutam în viitor! Dar spre ce scop? Pôte numai pentru a me face și mai nefericit. Adese m'am luptat chiar în contra mea însumi, am căutat detragere în invălmășelile omenesști, ameiire în mulțimea de afaceri, — însă nici odată n'am isbutit. Deapurarea aceea fință gingașă, nefericită mi sbura pe dinaintea ochilor; unica mea dorință era a o vedé numai încă odată. Și, și ađi tot această dorință o am, D-Tale Ți-o pot spune, căci D-Ta știi apretui simțemintele mele; chiar această călătorie o am întreprins numai pentru că, dorința me împingea a eși în lume, pentru a o căuta pentru a o vedé încă odată. Și când me gândesc mai bine asupra acestei dorințe, adese me simt cuprins de

alt gând, de gândul de a o numi a mea pentru totdeauna! — D-Ta ți întorci ochii dela mine, Josefo! O, înțeleg; D-Ta gândești că, o fință care a fost atât de cufundată în miserie, a le cărei relațiuni sunt atât de îndoielnice, nu mi-o pot alege; D-Ta gândești la judecata ómenilor; la tóte aceste gândit-am și eu prea adese, dar — pre D-đeul cel viu! — dacă o ași reafila așa precum o părăsisem, n'ași întreba pre nimeni de cât pre inima mea. Judecamăi D-Ta dór atât de aspru Josefo?”

Ea nu respuse nimic; tot cu fața întórsă, cu fruntea răzimată pe mână, îi întinse o carte rugându'l să i cetescă ce-va. El luă cartea cu in-doială, uitându-se la ea ca și când ar fi voit să o întrebe ce-va; această fú pentru întâia óră că, el nu se putea afla în purtarea ei; ea însă îi făcú semn să cetescă, el ascultă de și mai bucuros ar fi lăsat să-i vorbescă inima sa. La început cetia cam distras; cu incetul însă subjectul l atrase, îi abătú gândurile tot mai mult și mai mult dela convorbirea de mai nainte

și l răpi chiar până într'atât, ca în cursul vorbirei să nu bage de samă cum frumoasa femeie îi întorse o față plină de duioșie, cum privirile ei stăteau gingaș ținute asupra-i, cum ochii ei adese voiau să se umple cu lacrimi, pre cari numai cu mare nevoie le putea înăduși. Numai într'un târziu el încetă, și Josefa se reculesse până într'atât, ca să pôtă vorbi în liniște despre cele cetite; totuși tinerului-i părea ca și când glasul ei ar tremura, și ca și cându familiaritatea de mai nainte, ce o arătase prietenului sofului ei s'ar fi perdat; el s'ar fi simțit nefericit, dacă acea rază luminosă de un simțemnt mai călduros, care eșia din ochii ei, nu l ar fi dus în răță-cire cu băgarea sa de samă.

XXVII.

De óre ce baronul avea să se întorcă numai către sară, ear Josefa după cetire se retrăsese în odaia sa, Fróben hotări, pentru a scăpa cel puțin pe o óră de aceste gânduri chinuitoare, a durmi puțin pe timpul cel ferbinte al amiedei. În acea filgorie, care prin

acești pășiți, scim că și în alte dați Rusia a ocupat România, și acea ocupațiune s'a prelungit cinci și șese ani. Ceea ce mă preocupă pe mine încă mai mult, este tocmai că timpul acesteia ocupațiunii pōte deveni și mai lung de cât doi ani; căci, dacă în Bulgaria nu se va stabili liniștea și ordinea, de care se vorbește în art. 8, atunci rușii vor păstra prin teritoriul nostru comunicațiunea cu Rusia un timp mai îndelungat. Cine nu înțelege că, prin această ocupațiune, se pōte apăsa în tot modul asupra afacerilor noastre interioare? Cea mai mică neînțelegere pōte schimba chiar fața întregă a țerei.

Vin la art. 19, care stipulează schimbul teritoriului Basarabiei românești în contra insulilor Deltei Dunării și a Dobrogei.

Acolo se țice, că: „Rusia și rezervă facultatea de a schimba partea Basarabiei care i s'a luat prin tratatul de Paris.“

Fină redacțiune, căci facultatea este deplină rezervată ei, dar nu și nouă. Cu alte cuvinte: dacă Rusia vrea se facă schimbul l face, de nu, ține pentru sine Delta Dunării și Dobrogea, iar noi nu avem de cât a ne supune voinței a tot putinte a ei.

Tot deodată, se stipulează cu Turcia și limitele acestei Basarabii. Nu este numai Basarabia cum o stăpânim astăzi, ci Basarabia cu adăogirea talvegului fluviului, cu adăogirea reclamațiunilor, care noi neconțenit adresăm Turciei în privința limitelor dintre dēnsa și noi.

Precum vē aduceți aminte, Rusia, prin art. 2 al convențiunii din 4 Aprilie, a renunțat formal la Basarabia românească; pentru că atunci când Rusia vine și stipulează că nu numai ne garantează, dar ne va și apăra integritatea teritorială actuală este, că renunția cu desēvērsire la ideea de a ne resilia o parte din teritoriul nostru. Pōte că Rusia și-a făcut rezervele sale mentale, însă rezervele mentale, nici în drept, nici în morală, nu sūnt primite, ci sūnt repudiate.

Acest articol este redactat într'un mod fōrte dibaciu, căci prin el se ficsēză limitele Rusiei numai pe o parte din acest teritoriu, se țice anume că „partea Basarabiei ce se reclamă va fi la Sud prin talvegul Brateșului, Kiliei și gurei de Stari-Stambul.“ Nu se vorbește nimic, ce are să fie cu Dunărea de la gura Prutului la bifurcațiunea brațului Kilia și a brațului Sâmbului George. Despre această parte a fluviului unde el curge întreg în tōtă majestatea sa, nu se vorbește de fel, pentru a nu supăra pe Europa, pentru a nu face pe Europa să bănuiască, că dacă Rusia va lua Basa-

rabia noastră, ea devine rivērana imediat nu numai a unui braț al Deltei Dunării ci a Dunării întregi pe un parcurs fōrte însemnat.

Dar această cestiune a Basarabiei, întocmai ca și aceea a ocupațiunii, din norocirea noastră, este o cestiune care nu pōte să se resōlve numai între Turcia și Rusia; ele sūnt nisce cestiuni de drep public european.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Prin avansamentul de Maiu) s'au înaintat dintre oficiarii români: Alecsandru Guran la rangul de mareșal campestru locotenent; Iosif Welican de Boldogmezō la rangul de colonel; Albert Drăgan la rangul de căpitan de clasa I; George Avram la rangul de căpitan de clasa II; cadetii: Simeon Drăgan și George Gavriluț la rangul de locotenenți și Iacob Pop la rangul de locotenent în rezervă.

* (Hymen). D-l. Dr. I. Mihalyi de Apșia, avocat în Sighetul Marmășiei pășesece astăzi în statul căsătoriei cu domnișōra Paulina de Dunca, fca dlui cons. gub. în pens. Paul de Dunca.

* (Alegeri supletorie de deputați congresuali). În eparhia Aradului cercul electoral Vinga renunțând la mandatul seu dl Vincențiu Babeș ca ales în două cercuri, în locul lui sa ales dl Dr. Atanasiu Marienescu jude la tribunalul din Timișōra; iar în eparhia Caransebeșului cercul electoral Verșeț în locul repositului Gruia M. Liuba s'a ales dl Iulian Ianculescu cetățan din Lugoș — Contracandidați au fost la Vinga dd. Victor Babeș, George Șerban, Stefan Adam și Ignățiu Pap, iar la Verșeț, numai Petru Petroviciu, actuariul metropolitan.

* (Pentru înfrumșețarea bisericii) gr. or. din cetatea Sibiiului dōma învțătorēsă Mar. Georgevici a întreprins o colectă în loc, cu care a adunat dela: D... 1 fl., Alesandrina Mateiu 1 fl., C. Fântână 6 cr., A. Sierbu 4 cr., C. Boiu 1 fl., E. Popescu 1 fl., E. Popovici 10 cr., N. N. 50 cr., A. A. 30 cr., I. M. 50 cr., M. C. 20 cr., — 10 cr., C. Vintilă 10 cr., Popa 15 cr., Câmpean 25 cr., Garea 20 cr., An. Stoica 20 cr., Elevation Cristea 1 fl., I. Răuciu 50 cr., Versadean 10 cr., M. N. 1 fl., A. Moga 20 cr., M. Hania 20 cr., Elena Pascu 1 fl., C. D. Schiau 1 fl., C. C. 40 cr., M. Z. 30 cr., N. N. 10 cr., M. R. 20 cr., Eugenia Pălliș 1 fl., Eftimia Mantea 20 cr., N. N. 60 cr., N. N. 40 cr. Din colecta această s'a cheltuit, după cum arată nota alăturată pe materie 8 fl. 40 cr., bortele 90 cr.,

cuie 13 cr., mușulma 4 fl. 60 cr., galōne 50 cr. — Suma 14 fl. 53 cr.

* (Pesta bovină) după încetare de câte-va zile a erupt de nou în comuna Șelimbēr constatându-se 2 casuri de infectare în curtea vecină cu aceea în care se ivi antăfa dată. —

* (Fenomen curios). Un fapt curios ne spune „le Courier de l'Eure“ că se petrece la d. Doval, vechiu notar la Vernon. Acum cinci sau șese ani, trăsnetul a cădūt într'o livade plantată cu cireși și cōcāde; el făcū o gaură fōrte adēncă a cărei deschidătură nu era mai largă de 10 centimetri. În urmă, tōte plantele periră de prin pregiur; cercul de distrucciune se întinde pe fie-care an: el are ađi un diametru de 7 metri și a atins un cireș bētrān de 12 ani, care mōre ca și cei-lalți.

Care e cauza acestui reu și cum s'ar putea oprī? Ețā două cestiuni grave. Causa rēului este evident lovirea de trăsnet; cum se face însă că acțiunea sa reu făcētore continuă și căscigă teren?

Fluidul electric, care carbonisēză tot în trecerea sa, n'o fi aprins el sub pământ un foc calm, sau n'o fi provocat un fel de esploziune spontanee de fulguriți?

Ețā cestiuni cari se vor discuta de Academia francesă.

* (Oule roșie). — S. S. Părintele Arch. Gabriel Rășcanu dă în „Vocea Clerului“ următōrele amēnunte asupra datinei religioase a oūelor roșie:

„A fost un obicei antic, atât în Biserica orientală, cât și în cea occidentală, ca creștinii în ziua Paștilor să și dăruiască unii altora oūe, ceea-ce s'a conservat în Biserica noastră până în ziua de astăzi, pe când în Biserica occidentală numai copiilor se mai dau oūe. De unde s'a născut acest obicei și ce însemnēză, nu se pōte țice cu certitudine. Esplicătorii anticității creștine au căutat a da diferite esplicațiuni, care însă sūnt mai mult sau mai puțin arbitrare. Unii cred că, după un post așa de lung, în care și oūele erau oprite, creștinii au căutat a se întări cu mēncări fōrte substanțiale, mai cu samă prin oūe, și de aci s'ar ivi și obiceiul de a și dăruī oūe. Alții derivă această de la un obicei, în parte conservat și până în ziua de astăzi, după care în ziua de Paști se adunau oūe pentru preoți. Alții caută a esplica lucrul din mitologia păgānă, amintind oūl Ledei, etc. În fine alții consideră obiceiul în cestiune ca un rest al obiceiului antic, după care în ziua de Paști se binecuvēntau mēncările, mai cu samă laptele, mierea și oūele, și această esplicațiune pare a fi mai probabilă. În Biserica orientală oūl paschal era considerat ca un simbol al învierii și al creațiunii celei nouē. După cum din interiorul oūului se desvoltă viēțā, și ese dintr'ensul puiul, după ce se stricā cōja, ast-fel a eșit din mormēnt Christos cel înviat. Creștinii, ciocnind oūele la Paști și spārgēndu-le cu cuvintele „Christos au înviat“, par-că voiesc a espri, că corpul

nostru, de și se va strica ca oūl, însă, preem a înviat Christos, așa va învia și corpul nostru din sinul pământului cu totul nou, ca oūl care a eșit din pāntecel mamei sale, care a fost născutā iarăși din ou.

Fericitul Augustin compară cu oūl speranța și renașterea, țicēnd: „Spes, tantum mihi, videtur, ovo comparatur; spes enim nondum pervenit ad rem, et ovum, est aliquid, nondum est pullus“, adică: Speranța întru cât mi se pare mie, se compară cu oūl; căci după cum speranța n'a devenit încă realitate, asemenea și oūl este ceva, dar nu este încă pui (Serm. 105). Și anume espri, oūl speranța creștinilor, la învierea morșilor, de unde se esplică obiceiul creștinilor vechi de a pune în mormintele repositașilor oūe, ca un simbol al învierii (Dict. d'Antiquit. Chrēt. Paris 1865 pag. 470).

Obiceiul de a vāpsi aceste oūe de Paști în diferite colori, mai ales în cea roșie, este asemenea fōrte antic, nu se scie însă cu certitudine originea și sensul acestui obicei. Unii cred că oūl simbol al învierii corpului, se vāpsesc de aceea roșu, pentru că și corpul în momentul nășterii, este un fel de carne roșie. După alții colorile oūelor espri, primitiv frumșețea colorilor și viața cea nouă a naturii întinerite în primăvară, când cade și sērbarea Paștilor, și apoi mai târziu s'a conservat în popor acest obicei cu atât mai mult, cu cât el espri, într'un mod sensibil bucuria, pentru că acum iarăși se permite a se mēncă oūe, ceea ce era oprit în timpul postului. În ori ce caz colōrea espri, o veselie, și fiind că oūl în sine este un simbol al renașterii și al speranței, de aceea noi găsim că oūele roșie sūnt un obicei fōrte frumos și un simbol nimerit al veseliei, de care sūnt pētrunse inimile credincioșilor pentru învierea Domnului.“

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Studii ermenentice.

VI.

Ajutōrele esegetului.

(Urmare).

În ce privesc cărțile, nu ne putem ajuta. Cu respect însă la pericope, sentințe și cuvinte ne folosim de

b) Citatele paralele, cari trebuie și de altmintea să mērgă mână în mână cu cercetările asupra legăturii. Citatele paralele sūnt parte citate cu respect la pericope și sentințe, parte cu respect la cuvinte (Citade de sentințe și citate de cuvinte sau gramaticale).

Când o frasă, un pasagiu sau chiar o învățatură nu ni se pare destul de chiară din legătura, în care se află, o chiarificăm prin combinarea ei

ōrele plăcute, petrecute întrēnsa cu frumōsa femeie, ii devenise fōrte dragă el se întinse pe un scaun de muschi și în curēnd adormi. Grigile le alun-gase dela sine, ele nu intrară după el prin pōrta visurilor; numai plăcute aduceri aminte se contopiră și se mestecară dând naștere la icōne noue fermecătōre; copilița din stradă St. Severin se pogorea spre el și cu glasul ei încântător ii povestea de mamă-sa; el o înfruntă că, l făcū să aștepte atāta, de ore ce el totdeuna la țiaua întâi și a cincispredece ar fi așteptat-o; el voi să o sārute spre pedēpsă; ea se opuse, el ii ridică ve-lul ii ridică obrājorii însus, și eată — era Don Pedro, care se mbrăcase în hainele copilei, și Diego, servitorul seu, ridea să plesnēscă de gluma cea minunată. — Prin o sāritură ciudată a fantasiei visătōre de odata se veđū apoi earăși în Stuttgart în colecțiunea de icōne. Aci se făcuse altă rēndu-ială; în zadar căuta el prin tōte sa-lele după chipul iubit; nu l putū afla; începū să plāngă, să strige și să se vaiere cu amar; atunci veni servitorul colecțiunii la dēnsul, rugāndul a fi pe

pace și a nu trezi icōnele din somnul lor. Dintr'odată veđū în un unghiu icōna acățată; însă nu numai busta, ca mai nainte, ci în mărimea întregă șagalnic căuta ea la dēnsul, eși apoi ca vie din icōnă îmbrățășand pre nifericitul tiner; el simți o sārutare ferbinte, lungă pe buzele sale. Precum adese se ntemplă că în vis ni se pare că ne trezim și ne țicem visānd, că numai am visat, așa i parea și acum tinērului nostru. El credea că, deșteptat prin sārutarea cea ferbinte, ar fi veđūt plecatā spre el o față înfloritōre, drāgălașă, care-i parea cunoscută. De plăcerea dulcii resuflării, și a sārutarilor ferbinți de iubire, el închise ērăși ochii; atunci auzi o fēșcire, ii deschise încă odată și veđū acum o fințā cu mantilă nēgră cu o pālărie nēgră, cu un vēl verde fugind ușor dela dēnsul; tocmai când era să facă o cotitură, ea-i întorse încă odată față: erau trāsăturile copilei iubite, și pismuitōre ca și atunci jumētate-mască ii ācoperea o parte din față. „Ah totuși e numai un vis!“ își țise el zimbind, și voidnd să închidă ochii de nou, însă simțēmēntul de a fi treaz, sufla-

rea lină a vēntului, murmurul unui riulet din apropiere erau prea hotărâte, ca să nu l deștepte și trezēscă cu desēvērsire.

Ciudată vedenie stătea încă vie înaintea spiritului seu; el căuta la cornul, după care ea dispăruse; cauta la locul unde stătuse, unde se plecase spre el; credea a simți încă pe buzele sale sārutările copilei iubite. „Așa de parte dar ai ajuns“, își țise el înflorāndu-se, „ca să visezi chiar fiind deștept, ca să o veđi în jurul teu chiar fiind cu mințile curate! La ce nebunie o să o scoți cu această stare a ta? Într'adevēr, ca cine-va să viseze atât de apriat, n'ași fi cređut.

Este o bōlă a creerilor; un paroc-sism al fantasiei ba nu lipsesc mult și eu ași afirma chiar că vedeniile pot sa lasē urme veđute; căci aceste urme în nășipul cărării nu sūnt dela picio-rul meu“. Ochiul lui se îndreptă spre scaunul, pe care seđuse; el veđū acolo o hārtie frumos împăturată, o ridică cu mirare. Ea n'avea adresă, dar avea întocmai înfățșarea unui billet deux; un moment stătū la indoială să o des-facă sau ba; însă curios a vedea, cine

și scrie aici în forma această, el despătură hārtia — un inel cădū din ea. El l ținu a mână trecēnd în grabă cu ochii preste șirurile scrise; el ceti:

„Adese stau aprōpe de Tine, nobilul meu mântuitor și binefăcēt-or; Te incongiur cu acea iubire nesfērșită, care mi-a fost inspirată de recunoștința mea, care nu se va stinge nici chiar cu viața mea. Știu că, inima Ta nobilă tot mai bate încă pentru mine; ai aleșat preste țeri și mări, pentru a me căuta, pentru a me afla; dar înzadar Te oste-nești — uită pre o fințā nenoro-cită! Ce ai și vrut dela mine? Fericirea mea cea mai înaltă ar fi fost, a fi întregă a Ta, dar această în veci nu se pōte! Pentru tot-deuna! Ți-am țis încă atunci — da, în veci Te voi iubī, însă ursita voiesc ca pe veci să fim despărțiti, ca nici odată să nu trāiască alătura cu tine ci pōte numai în amintirea Ta

Cerșitōrea de pe Pont des Arts“.

(Va urma).

cu alta sentință sau învățatură paralelă, care este mai chiară, mai precisă. — Acesta este așa numitul citat de sentințe.

Dacă un cuvânt, după însemnarea lui comună, nu dă înțeles deplin, ci se pare a avea alt înțeles, diferit de cel comun, comparăm cu textele paralele sau numai cuvântul cu cuvânt, sau cuvântul cu înțelesul unui pasagiu sau sentințe paralele. — Citat de cuvinte. Es. Luca 1, 35: Πνεῦμα ἅγιον ἐπιλύσεται ἐπὶ σέ¹⁾. Mat. 1, 18. s'a aflat având în pânțele ἐκ πνεύματος ἁγίου²⁾, Mat. 1, 21. ce s'a zemisliț în trînsa este ἐκ πνεύματος ἁγίου³⁾. Din interpretarea unilaterală a cuvîntului πνεῦμα și ἐπί (ἐπιλύσεται ἐπί), a urmat o neclaritate dogmatică din cele mai mari, ce a domnit și a domnesce în toate confesiunile, și a cărei consecință logică este heresia. Căci dacă interpretăm pre πνεῦμα ἅγιον cu: Duchul sânt (a treia persoană dde-escă), precum este traducerea și în Simbolul niceo-constantinopolitan, urmăm că Duchul sânt a fost tatăl lui Iisus, că Iisus s'a născut din Maria feciōră ca mamă și din Duchul s. ca tată; că Iisus are doi tați, unul: Ddeu Tatăl, în calitatea sa preesistentă, altul: Ddeu Spiritul sânt, în calitatea de om. Aci speculațiunea nu ajută nimic. Luarea în ajutoriu a frazei, ărași reu înțelesă „Și puterea celui Preainalt te va umbră” numai incurcă. În atare cas ar resulta că Iisus a fost născut de două ori din Tatăl, odată în calitate de ὁ λόγος (Cuvîntul), altă dată din Tatăl și Maria — ca om.

Din compararea terminului πνεῦμα (ἅγιον) cu textele paralele din Evangelii, aflăm însă că Evangelistii fac deosebire între Spirit sânt sau prescurtat Spirit (πνεῦμα ἅγιον — πνεῦμα) și Spiritul sânt, ori prescurtat Spiritul [τὸ πνεῦμα (τὸ) ἅγιον — τὸ πνεῦμα], că sub cel d'atâiu înțeleg spirit în genere, dar, putere ș. a. ba că, chiar Ddeu sau Ddeirea este πνεῦμα (Ioan 4, 24. πνεῦμα ὁ θεός), și numai sub cel din urmă înțeleg ipostasul Spiritului sânt. Iar ἐπί, prelângă însemnarea de preste, mai însemnă și în. De aci se vede că versiunea cea adeverată a textelor citate este: „Duch sânt se va pogori în tine.... s'a aflat având în pânțele din Duch sânt... ce s'a zemisliț în trînsa este din Duch sânt.” Înțelesul este: „Cuvîntul, ca spirit sânt, s'a aședat în pânțele feciōrei spre a deveni om.” Căci cuvîntul (ὁ λόγος) înainte de intrupare a fost πνεῦμα ἅγιον — duch sânt, — deosebit de τὸ πνεῦμα (τὸ) ἅγιον.

Din acest singur exemplu vedem ce valoare au pentru esegesă citatele paralele.

Dar cu toate scrutarile noastre asupra legăturii și textelor paralele, o bună parte din Biblie ne rămâne neînțelesă, sau din cauza arbitriului reu înțelesă. Nu toți aflăm aceiași legătură, aceleși paralele. Și după cum le aflăm pe acestea, așa scotem și înțelesul. De aci, dacă rămânem numai pelângă acest soi de ajutorie, prea rar rămânem obiectivi, și prea des cădem în subiectivism. Martori ne sînt reformații. Adauge la acesta nesiguranța textului, pe care fie-cine 'l în-

virte și succese, după scopurile sale anticipate, și confusiunea esegetică modernă nu este greu de aflat. — Și Biblia nu pōte avea decăt un înțeles. Pre acest înțeles, numai noi de noi, după cum ne dovedește esperința, nu'l putem afla. Aci Ermeneutica — dacă am urma mactima protestantă, citată mai sus — ne-ar lăsa pe jos. În faptă însă ne dă mână de ajutoriu, îndreptându-ne la

2. Ajutōrele esterne, tradițiune. A sē lăpēda de tradițiune este științifică absurd. Chiar limba Bibliei este o tradițiune 6re-care, și numai din tradițiune se pōte învăța. Căci, ce îndreptareă mai sigură avem în studiul limbei grece din Biblie, ca scriptele ss. Părinți, pentru cari limba Bibliei, resp. a Test. nou și LXX era încă limba vorbită?! Prelângă acesta, cāt de departe sîntem noi cu modul nostru de judecată, cu ideile nōstre, cu cultura nōstră, de cele ale scriitorilor Bibliei (ca reformat vorbesc)? SS. Părinți din contră, nu numai au fost aprōpe de, dar au viețuit mare parte în ideile și cultura acelor scriitori, ba multe din cele nescrise în Biblie, las că, în conformitate cu Ioan 16, 12 seq. li-au fost inspirate, dar au trecut din gură în gură pănă la dînșii: ideile și convingerile apostolilor și bărbăților apostolesci, predate numai cu graiu viu, s'au străcurat ușor pănă la dînșii. Pe acestea le-au pus pe hârtie în legătură cu Biblia. — Din aceste considerații, a pretinde că noi din punctul nostru de mănecare înțelegem mai bine pe scriitorii Bibliei, în specie a Test. nou, decăt ss. Părinți, sau de cum au înțeles scriitorii pre Iisus este o cutezanță caracteristică a timpului modern.

Ponderositatea celor de sus a apretiat o biserică încă în a doua jumetate a vēcului al 7 lea (681) dându-i espresione în can. 19 al Sinod. IV.⁵⁾ — Ar fi o părere tare greșită cāt s'ar presupune că acest canon s'ar estinde asupra literei. Nu litera ci spiritul, nu subtilități gramaticale, nici minuțiosități fără valōre esențială, ci înțelesul în marele, doctrinele ca atari, are în vedere canonul de sus. S. s. Părinți, admitem, au putut să greșescă, precum din contradicerile lor se vede că au și greșit întru judecarea unor lucruri neesențiale, a literei; dar în partea esențială, în cuprinderea ideii, a spiritului, fiind pururea în consonanță, au fost infalibili. Și ori ce principii am profasa SS. Părinți ne sînt cheia pentru înțelesul Bibliei. Fără ajutoriu lor, ne perdem în minuțiosități și teorii rămânând departe de spiritul Bibliei.

Acēsta este convingerea nu numai a nōstră, ci chiar și a unui protestant serios, eruditul profesor dela universitatea din Lipsia, Dr. Luthardt, carele în una din prelegerile sale din esegesa Evangeliei dela Ioan dīse: „Cei vechi (cu alusiune la Chrisostom, la a cărui părere se provocase) au greșit în minuțiosități; învățații noștri moderni scrutēză minuțiosități cu cari vreu să fie în chiar, ignorând sēu schimosind esenția.” — A străcura țîntariul și a înghiți cămila. —

Pre lângă tradițiunea în sens propriu, care se referă la spirit, la dogme, ca ajutor estern, este și tradițiunea în sens impropriu. Acēsta se referă la limba, în care este scris Test nou și tradus Test vechiu ad.

⁵⁾ ...culegēnd din ddeesca scriptură înțelesurile și judecările adeverului, să nu calce hotarāle celeorum puse sau tradițiunea purtătorilor de Ddeu. Părinți, ci și dacă vre o controversă scripturală sar întempla, aceia să nu o talmăcesc altcum, de cāt cum au așezat luminătorii Bisericii și învățătorii prin cărțile lor. Șaguna, Baron Andreiu, Enchiridion, 1871 pag. 111. Manual de studiul pastoral 1872 pag. 32.

κοινή διάλεκτος. — Pre lângă însăși Biblia, în ordinea primă ne folosim de scriptele SS. Părinți, și în a doua de cele ale scriitorilor profani: Dionisiu de Halicarnas, Dio Cassiu, Plutarch, Philo ș. a.

Despre limbă și literatura ei, am cređut potrivit a vorbi unde a fost vorba de textul Bibliei (V. fine).

(Va urma).

Contribuiri

la balul arangiat în Recița montană la 9 Martie a. c. în favōrea școlii române gr. or. de acolo:

Antoniou Crenian 5 fl., George Gianu 5 fl., Dr. Engel 1 fl., Ignaz Neff 1 fl., Szabo L. 1 fl., Iuliu Vuia 2 fl., Alesandru Crenian 2 fl., I. P. Schwing 5 fl., Eduard Chiritia 4 fl., Iosif Baltezan 2 fl., Gregoriu Bălănescu 2 fl., Petru Grădinaru 1 fl. 50 cr., Ioan Simu 1 fl. 50 cr., Stanca Gianu 1 fl. 50 cr., Mihaiu Săvescu 1 fl. 50 cr., Iosif Cristoiu jun. 1 fl. 50 cr., Mihaiu Jivoinicu 1 fl. 40 cr., George Popescu 1 fl. 40 cr., George Ghergariu 1 fl. 20 cr., Iosif Pocrianu 1 fl. 20 cr., Petru Adamu 1 fl., Petru Apostolescu 1 fl., Ioan Bălănescu 1 fl., Ioan Apostolescu 1 fl., Constantin Bălica 1 fl., Sofia Burulean 1 fl., Vasile Cioran 1 fl., Nicolae Crainicean 1 fl., Nicolae Demetroviciu sen. 1 fl., Elena Crainicean 1 fl., Demetriu Isvanariu 1 fl., Ioan Isvanariu 1 fl., Constantin Muntean 1 fl., Maria Isvanariu 1 fl., George Bocean 2 fl., Nicolae Jovița 1 fl., George Nicolaeviciu jun. 1 fl., Ioan Muntean jun. 1 fl., George Pocriau paroch 1 fl., George Pocriau jun. 1 fl., Nicolae Cristoiu 1 fl., Demetriu Perian 1 fl., Nicolae Demetroviciu jun. 1 fl., Iosif Isvanariu 1 fl., Vasile Baias 1 fl., Ioan Baltezan 1 fl., Mihaiu Cojocariu 1 fl., Demetriu Dura 1 fl., Petru Lugoșan 1 fl., George Perian 1 fl., Alesiu Pașșan 1 fl., Iosif Barbu 70 cr., Antoniu Arjoca 50 cr., Ioan Burulean sen. 50 cr., Maria Balica 50 cr., Sofia Dobrescu 50 cr., Nicolae Pocrianu 50 cr., Iovan Cristoiu 50 cr., Carol Pocriau 50 cr., Alesandru Rusu 50 cr., Traian Cristoiu 50 cr., Nicolae Nedelcu 50 cr., Eva Crașovan 50 cr., George Muntean 50 cr., Nicolae Dobrescu 50 cr., Demetriu Preda 50 cr., George Pavel 50 cr., Semen Tismanariu 50 cr., Anton Frank 40 cr., Nicolae Marta 1 fl.

Suma: 87 fl.

Spese: 10 fl.

Venit curāt: 77 fl.

Acesti bani s'au predat on. epitropie parochiale, carea i a și depus la institutul de credit și economii din loc spre fructificare.

Iosif Baltezanu,
președ. comit. arangietoriu.

Colectă

pentru adunarea ofertelor mavinimōse la crearea unui fond școlar pre samu susținerii școlii române gr. or. din Bocșa montană.

DD.: Stefan Antonescu, deputat dietal 150 fl., Hedvig Bōsz, jude comunal 100 fl., Iuliu Pilder, administratore dominal 10 fl., Alesandru Popoviciu, paroch și ases. cons. 10 fl., Zacharia Botoș, paroch și ases. cons. 15 fl., Ioan Budințan, avocat 50 fl., Familia Panajoth 50 fl., Emil Gaal, paroch rom. cath. 2 fl., Ladislau de Péterffy, executor regese 10 fl., Ioan Popoviciu, paroch 2 fl., Pavel Cimponeriu, notar comunal 5 fl., Vasiliu Diaconoviciu, cojocar 5 fl., Mihail Daioviciu, comerciant 5 fl., Ioan Tina, învățator 1 fl., Francisc Rendes, notar comunal 5 fl., Bisiliu Nemoian, paroch 10 fl., Șofroniu Clepan, comerciant 5 fl., Martin Tapu, învățator 4 fl., Ioan Marcu, învățator 10 fl., Ioan Demeter 5 fl., Ladislau Klebovits, avocat 5 fl., Ioan Popasu, episcop 60 fl., Antoniu Mocioni, proprietar mare 10 fl., Alesandru Mocioni, proprietar mare 5 fl., Eugeniu Mocioni, proprietar mare 5 fl., Coriolav Bredicean, avocat 5 fl., Filip Musta, protosincol 5 fl., Ioan Nemoian, profesor 5 fl., Ioan Popoviciu, protopresbiter 2 fl., Ioan Ionaș, referinte 2 fl., Constantin Popoviciu, învățator 1 fl., Trifon Gaița, notar com. 2 fl., Alesandru Ioanoviciu, protopresbiter 1 fl., Iosif Tămășel, preot 2 fl., Nicolae Nestoroviciu 2 fl., Ienachie Chiticean 1 fl., Zacharia Popoviciu 1 fl., Seiman, protopresbiter 1 fl., Dimitrie Lința, învățator 1 fl., I. E. Teran, comerciant 1 fl., A. Vasileviciu 1 fl., Ioan Stefanoviciu, par. și ases. cons. 1 fl., Mihaiu Bliard, paroch 1 fl., S. Dimitrievits, protopresbiter 3 fl., Teodor Sērbu, învățator 2 fl., Constantin Rădulescu, avocat 3 fl., Floca, locoteninte pensiunat 1 fl., Aron Damaschin, referinte 2 fl., Iacob Popoviciu, protopresbiter 5 fl., Athanasiu Ioanoviciu, protopresbiter 2 fl., Georgiu Pocrean, paroch și ases. cons. 2 fl.

50 cr., Iosif Tempea, preot 1 fl., Basiliu Măndrean, profesor 1 fl., Antoniu Musteț, învățator 1 fl., Dămian Dragonescu, oficiante regese 2 fl., B. Muntean, avocat 2 fl., Stefan Dancea, locoteninte pensioat 2 fl., Nicolae Bolocan, paroch și ases. cons. 1 fl., Gruia M. Liuba, avocat 2 fl., Victor Babeș, doctorand 2 fl., Maxim M. Pașșan 3 fl., Georgiu Ioanoviciu 5 fl., Georgiu Sērbu, avocat și ablegat dietal 5 fl., Traian Doda 15 fl., Ioan Barna 1 fl., Mihaiu Brădicean 3 fl., Trandafir Siest 1 fl., Iosif Floria 1 fl., George Stroian 1 fl., Ilie Boulescu 1 fl., Petru Dada 1 fl., Ioan Stan 50 cr., Iosim Popoviciu 1 fl., Georgie Lațic 50 cr., Nicolae Mindea 50 cr., Nicolae Stroian 50 cr., Marcu Talpeș 50 cr., Constantin Tina 50 cr., Dumitru Anțilă 50 cr., Iosim Șica 50 cr., Franz Paucsek 1 fl., Ernest Bergmann 2 fl., Josef Mozer jun. 1 fl., Ioan Crainic 2 fl., Ioan Bolovegea 2 fl., Ioan Meșan, episcop 25 fl., Nicolae Vlădulescu, jude com. 3 fl., Petru Dogan, jude com. 1 fl., Petru Colojăra, jude com. 1 fl., Ioan Crina, jude com. 1 fl., Ioan Stefan, jude com. 1 fl., Ioan Franț, jude com. 1 fl., Luca Stopon, jude com. 1 fl., Nicolae Oprea, jude com. 1 fl., Filip Tempa, jude com. 1 fl., Dimitrie Pēcurariu, jude com. 1 fl., Mihaiu Oreșan, jude com. 1 fl., Voda Birta, jude com. 1 fl., Ioan Tersiu, jude com. 1 fl., Georgiu Crăciun, notar comunal 1 fl., Miroszavljevits, not. com. 1 fl., A. Murășan, not. com. 1 fl., Iuliu Vuia, not. com. 1 fl., A. Gontean, not. com. 1 fl., Mihaiu Dorean 1 fl., I. Petric, jude reg. distr. 20 fl., N. Proestean, subjude reg. distr. 3 fl., Mihaiu Ghina, conducătoriu la cartea fund. 2 fl., Ioan Iancoviciu, subjude reg. distr. 1 fl., D. Antonescu, avocat 10 fl.

Cum că acēsta listă este întru toate asemena originalului adeverim

Bocșa montană, în 12 Aprilie 1878.

Z. Botoș,
președinte.

Ioane Marcu,
notariul sinodului.

Bursa de Viena

din 20 Aprilie (2 Maiu) 1878.

Metalicele 5%	60 40
Împrumutul naț. 5% (argint)	64 —
Împrumutul de stat din 1860	411 40
Acțiuni de bancă	791 —
Acțiuni de credit	202 21
London	123 10
Argint	106 60
Galbin	5 80 ^{1/2}
Napoleon d'aur (poli)	9 85 ^{1/2}
Valuta nouă imperială germană	60 75

Estras din fōia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitațiuni: în 29 Maiu imobil. lui Eduard Adolf și a Carolinei Gestatter în Orăștie; în 1 Iunie și 1 Iulie imobil. lui Frideric și a Rosei Victor în Alba-Iulia (tribun. de acolo); în 8 Maiu și 13 Iunie imobil. lui David Gubony în Brașov (tribun. de acolo); în 14 Maiu și 19 Iunie imobil. lui Achim Olinariu în Feldiōra (tribun. Brașov); în 31 Maiu imobil. lui Samuil Tavaszi în Filpeșu mic; în 22 Maiu și 22 Iunie imobil. lui Samuil Vermesch și soției sale în Reginal săsesc (jud. cerc. de acolo); în 11 Maiu imobil Fanei Teocu în Câmpeni (jud. cerc. Abrud); în 29 Maiu acaretel și imobil. lui Iosif Szigartyo în Reginal magiar (jud. cerc. Raginal săsesc); în 22 Iunie și 23 Iulie imobil. lui Ioan Gross în Sibiiu; în 1 Iulie și 1 August imobil. rēmasului după Nistor Bunea în Mercurea; în 6 Iunie și 6 Iulie imobil. lui George Schneider în Marpod (tribun. Sibiiu); în 1 Iunie și 1 Iulie imobil. lui Adam Kles în Căianel (jud. cerc. Baia de Criș).

CONCURS.

Devenind vacant postul de notariu, pentru comuna Topârcea, se escrie concurs în termin pănă în 20 Maiu 1878.

Cu acest post sînt împreunate; un sālariu anual de 400 fl. v. a. și tacsele, care s'a statorit pentru contracte și alte scrisori private. —

Doritorii de a ocupa acest post, au a documenta pre lângă calificățiunea prescrisă în §. 75 al art. de lege XVIII din an. 1871, că sciu toate trei limbile patriei. —

Petițiunile timbrate și provēđute cu documentele referitoare la recerînțele amintite, sînt a se îndrepta pănă la đua prefiptă la subscrisa pretură.

Mercurea în 20 Apriliu 1878.

2-3 De la pretura cercuale.